

Trhy práce

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Nabídka práce

G

1) Domácnost se rozhoduje o nabídce práce na základě porovnání užitku ze spotřeby plynoucí z práce a užitku z volného času.

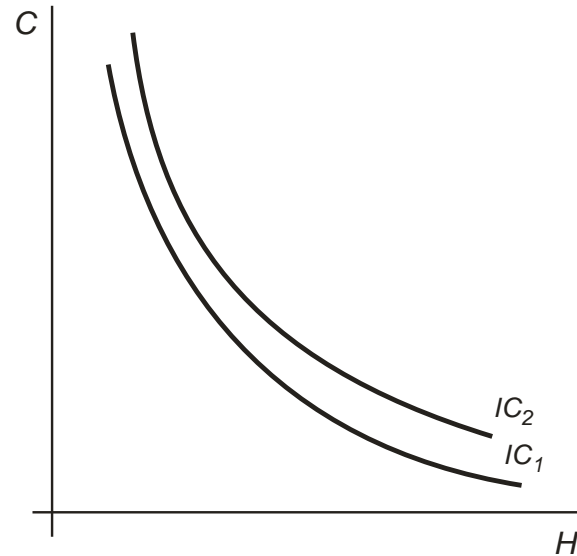
a) Vyjádřete formálně determinanty užitku z hlediska nabídky práce.

b) Znázorněte preference prostřednictvím indifferenční mapy, charakterizujte vlastnosti indifferenční křivky.

c) Jakou ekonomickou informaci nabízí sklon indifferenční křivky?

1a) $U = f(C, H)$

b)

IC jsou klesající, konvexní, neprotínají se

c) MRS mezi spotřebou a volným časem.

G

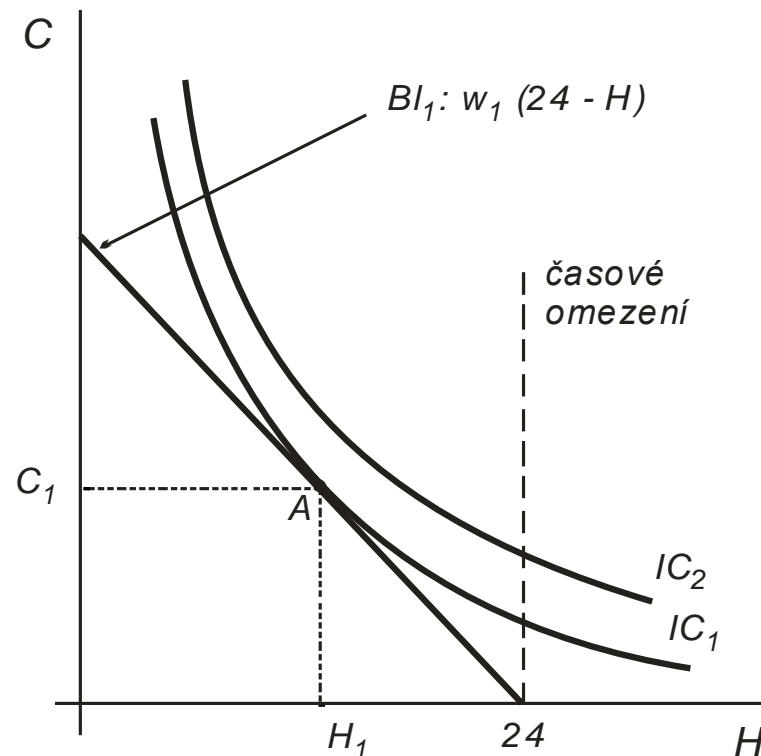
2) Domácnost se rozhoduje o nabídce práce na základě porovnání užitku ze spotřeby plynoucí z práce a užitku z volného času.

a) Znázorněte rozpočtové a časové omezení.

b) Graficky vyznačte určení optima z hlediska maximalizace užitku a formálně vyjádřete podmínku optimálního rozhodnutí.

c) Předpokládejte, že zakreslené optimum odpovídá mzdové sazbě 500 Kč. Jak se v grafickém vyjádření rozhodnutí spotřebitele projeví růst mzdové sazby na 700 Kč?

2a) + b) podmínka optima: $MRS = w$

c) BL se potočí nahoru do vyššího bodu na ose y , na ose x stále vychází z hodnoty 24 .

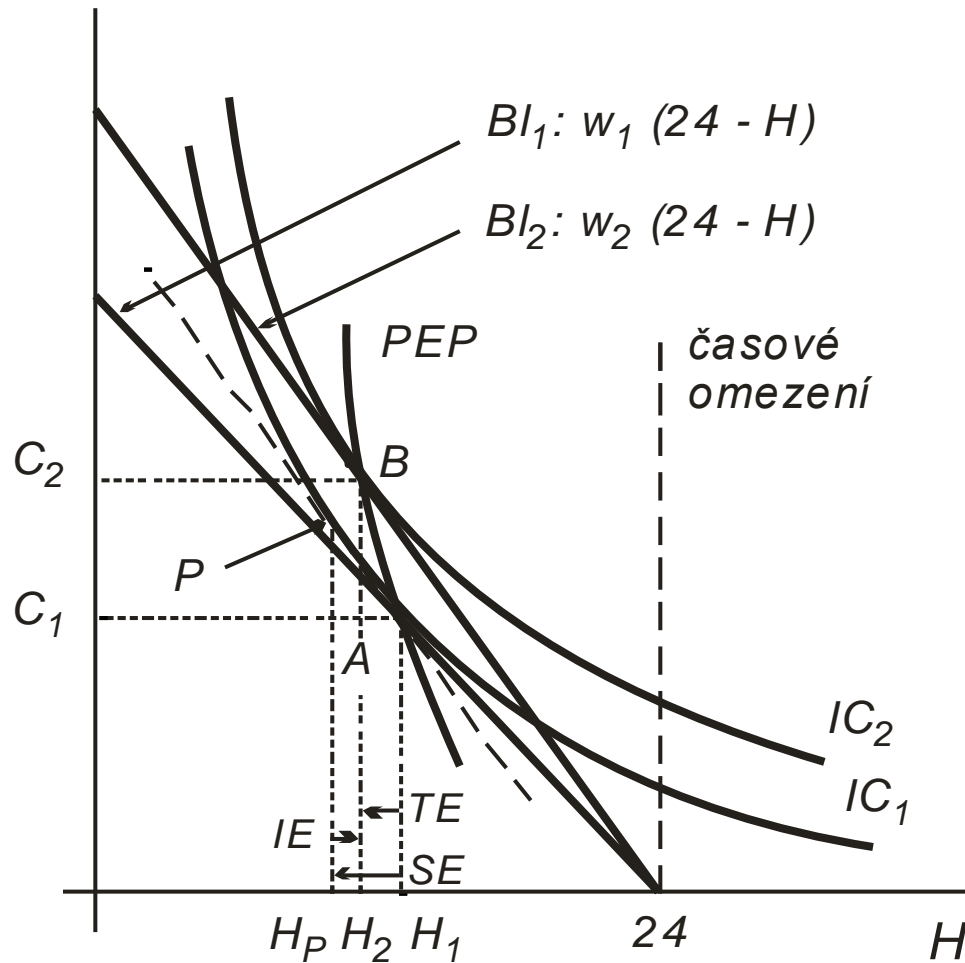
G

3) Domácnost se rozhoduje o nabídce práce na základě porovnání užitku ze spotřeby plynoucí z práce a užitku z volného času. Mzdová sazba roste z 500 na 700 Kč.

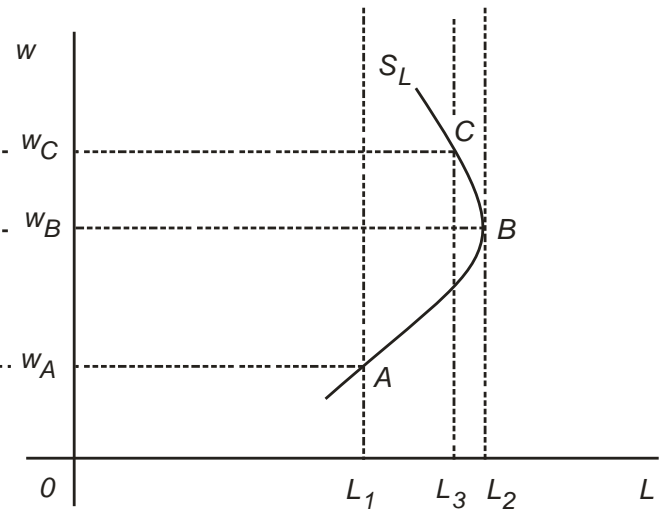
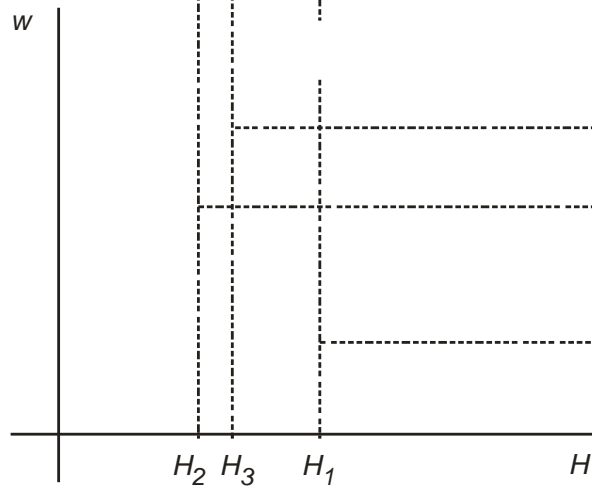
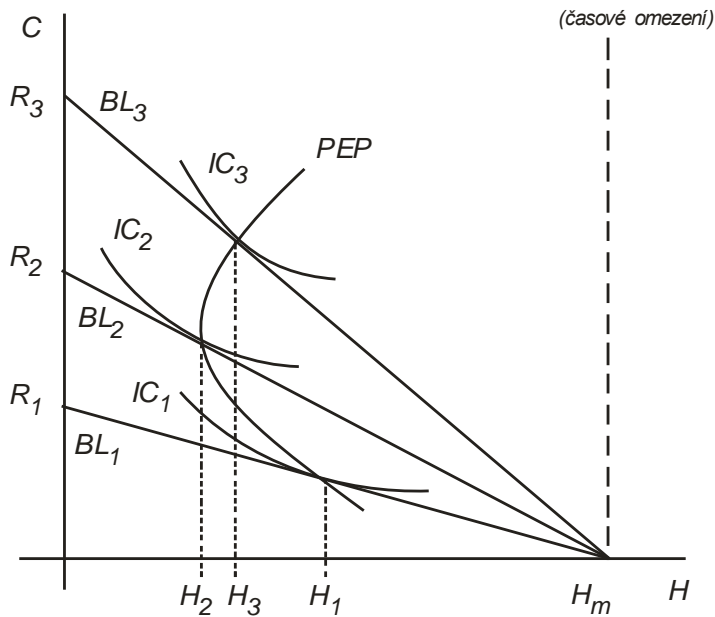
a) Znázorněte dopad zvýšení mzdové sazby na optimální rozhodnutí domácnosti, pokud substituční efekt změny mzdové sazby převládá nad důchodovým, vyznačte SE a IE a určete jejich znaménka.

*b) Graficky **odvodte** individuální nabídku práce této domácnosti.*

3a) SE je záporný, IE je kladný

3c)

Poptávka po práci

G

1) *Individuální krátkodobá poptávka po práci.*

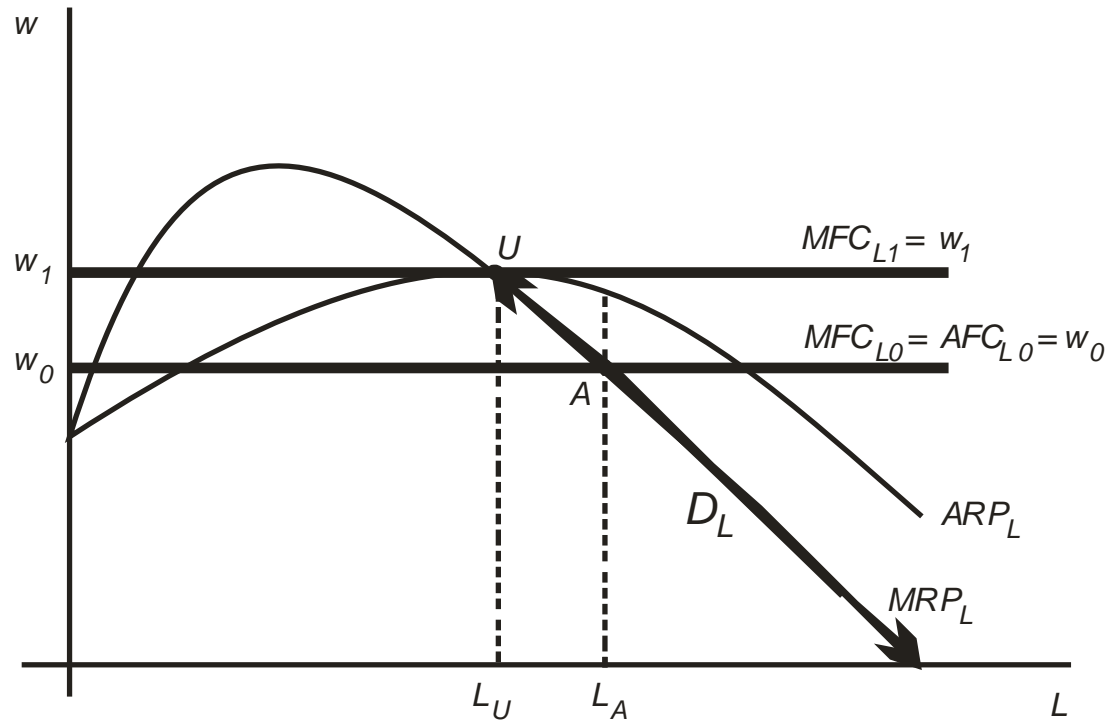
V grafu vyznačte vývoj a výši příjmu z mezního produktu práce a křivku mezního nákladu na práci při výši mzdové sazby z $w_1 = 700$ Kč.

a) *Znázorněte dopad snížení mzdové sazby na optimální rozhodnutí firmy o množství najímané práce při snížení mzdové sazby z $w_1 = 700$ Kč na $w_2 = 500$ Kč.*

b) *Graficky **odvodte** křivku krátkodobé poptávky firmy po práci – pro ilustraci použijte číselné hodnoty.*

c) *Stručně vysvětlete, jaká tržní situace povede firmu k ukončení výroby a запиšte podmínku bodu uzavření firmy formálně.*

1a) + b)

c) K ukončení výroby povede růst mzdové sazby na úroveň max. příjmu z průměrného produktu práce: $w = \max. ARPL$

G

2) *Dlouhodobá poptávka po práci, substituční a produkční efekt změny mzdové sazby.*

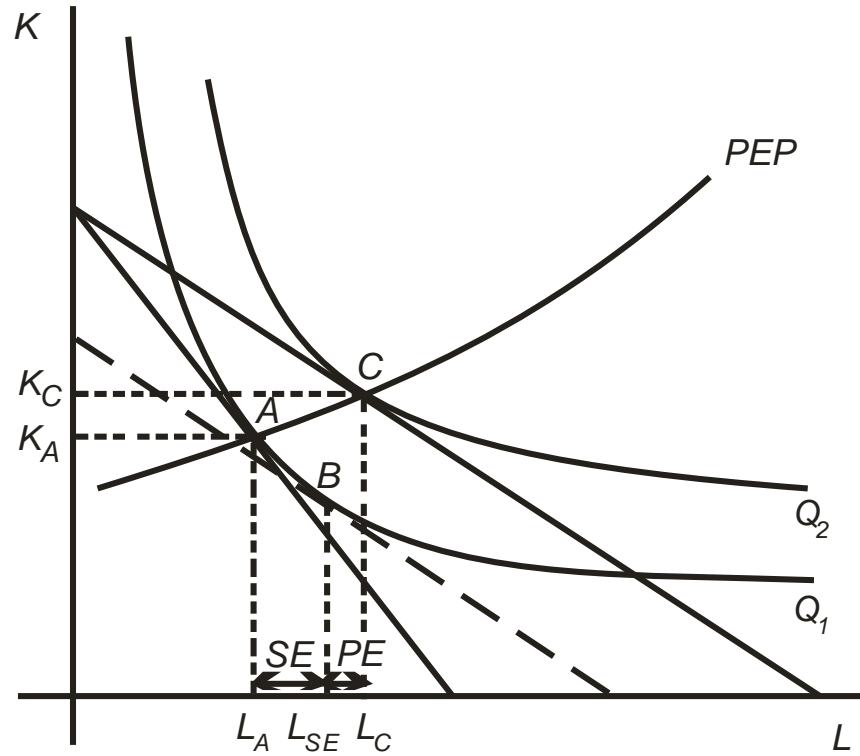
Zakreslete nákladové optimum a odvodte změnu optimální kombinace vstupů pro snížení mzdové sazby z $w_1 = 700$ Kč na $w_2 = 500$ Kč.

a) *Určete výši substitučního a produkčního efektu změny mzdové sazby.*

b) *Určete znaménka obou efektů.*

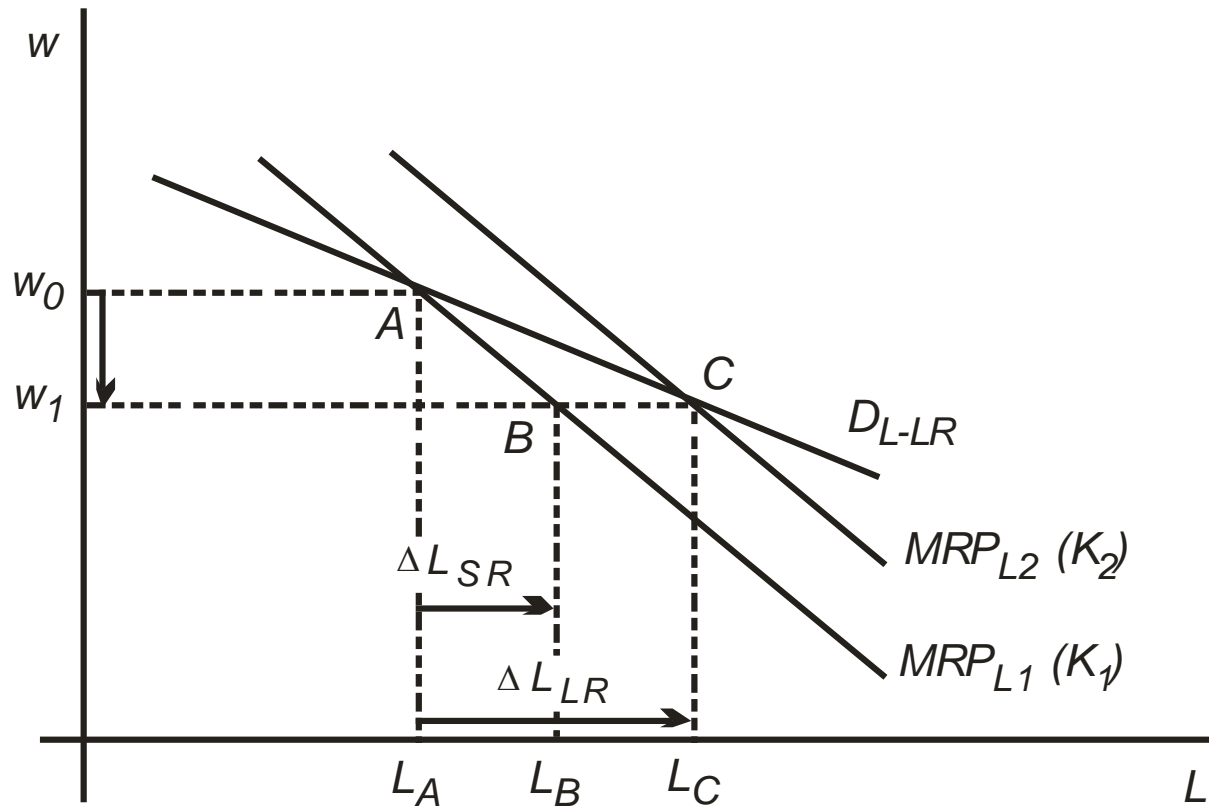
c) *Graficky odvodte křivku dlouhodobé poptávky firmy po práci.*

2a)

b) SE i PE jsou záporné

2c)

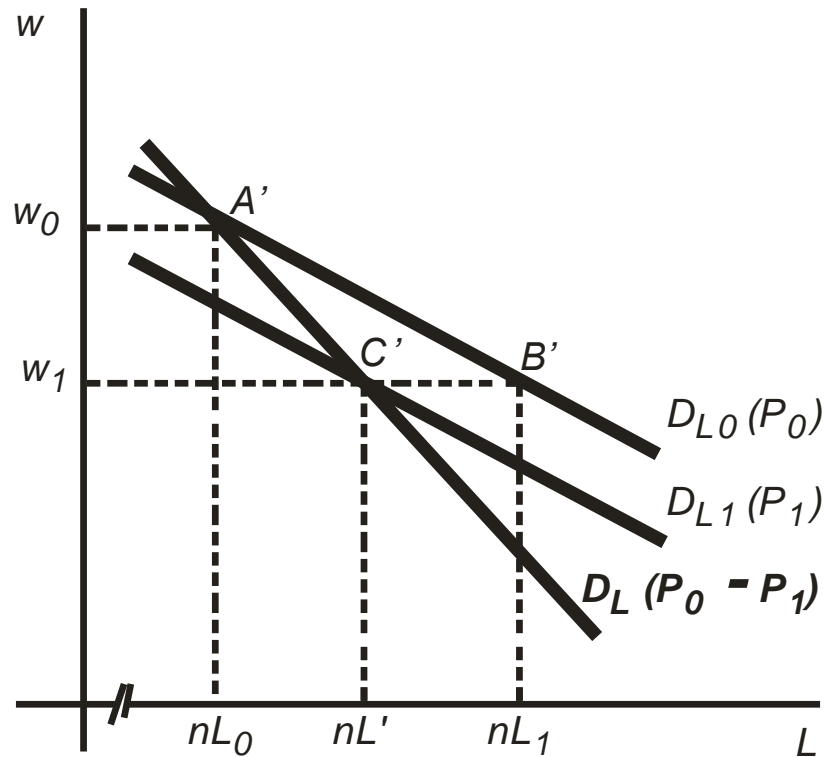
G

3) *Tržní poptávka po práci.*

a) *Předpokládejte změnu ceny výstupu. Odvodte křivku tržní poptávky po práci při snížení mzdové sazby z $w_1 = 700$ Kč na $w_2 = 500$ Kč za tohoto předpokladu.*

b) *Stručně vysvětlete, jak změna ceny výstupu ovlivní vývoj poptávaného množství práce na daném trhu práce.*

3a)

b) Poptávané množství L roste, ale pomaleji než při konst. ceně výstupu.

P

4) *Poptávka po práci v SR - příklad.*

Firma maximalizující zisk je v dokonale konkurenčním prostředí na trhu produkce i na trhu výrobních faktorů. Produkční funkci firmy lze popsat rovnicí:

$Q = 20L + 15L^2 - L^3$, celkové příjmy firmy jsou $TR = 10Q$.

Fixní náklady firmy $FC = 500$.

- a) *Určete množství práce, od kterého jsou výnosy z tohoto variabilního vstupu klesající.*
- b) *Určete výši mzdové sazby, při níž firma zvažuje ukončení výroby (bod uzavření firmy na trhu práce).*
- c) *Určete výši ztráty, pokud při dané mzdové sazbě firma zvažuje ukončení výroby.*

4 a)

$$\text{Max } MP_L \leftrightarrow MP'_L = 0,$$

$$MP'_L = 30 - 6L = 0 \leftrightarrow \underline{L \geq 5}$$

b)

bod uzavření $\leftrightarrow w = \text{max. } ARP_L,$

$$ARP_L = AP_L \cdot P = (20 + 15L - L^2) \cdot 10 = 200 + 150L - 10L^2,$$

$$\text{Max. } ARP_L \leftrightarrow ARP'_L = 150 - 20L = 0 \leftrightarrow L = 7,5$$

$$\rightarrow \text{max. } ARP_L = w = 200 + 150 \cdot 7,5 - 10 \cdot 7,5^2 = \underline{762,52}$$

c) V bodě uzavření se ztráta rovná FC, tj. 500.

NK na trhu práce

G

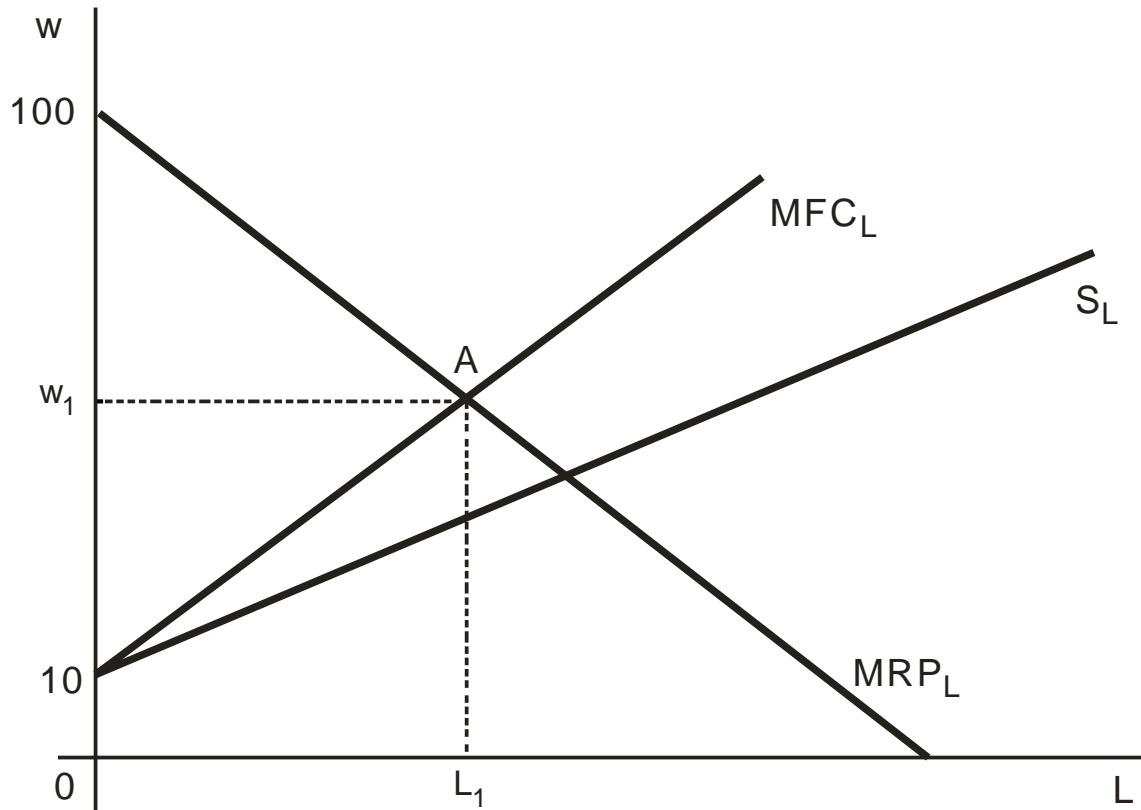
1) Sledujeme chování firmy na trhu práce: platí, že její MRP_L trvale klesají a jsou popsány rovnicí $MRP_L = 100 - 2L$, křivka nabídky práce firmě je popsána rovnicí $w = 10 + L$, firma určuje své optimum podle kritéria $MRP_L = MFC_L$.

a) Graficky odvodte optimum této firmy, vyznačte všechny souřadnice, které lze ze zadání určit.

b) Určete typ konkurence na trhu práce, na kterém se tato firma pohybuje.

c) Stručně popište a zdůvodněte vztah mezi nabídkou práce a MFC_L .

1a)

b) Nedokonalá konkurence = monopson.

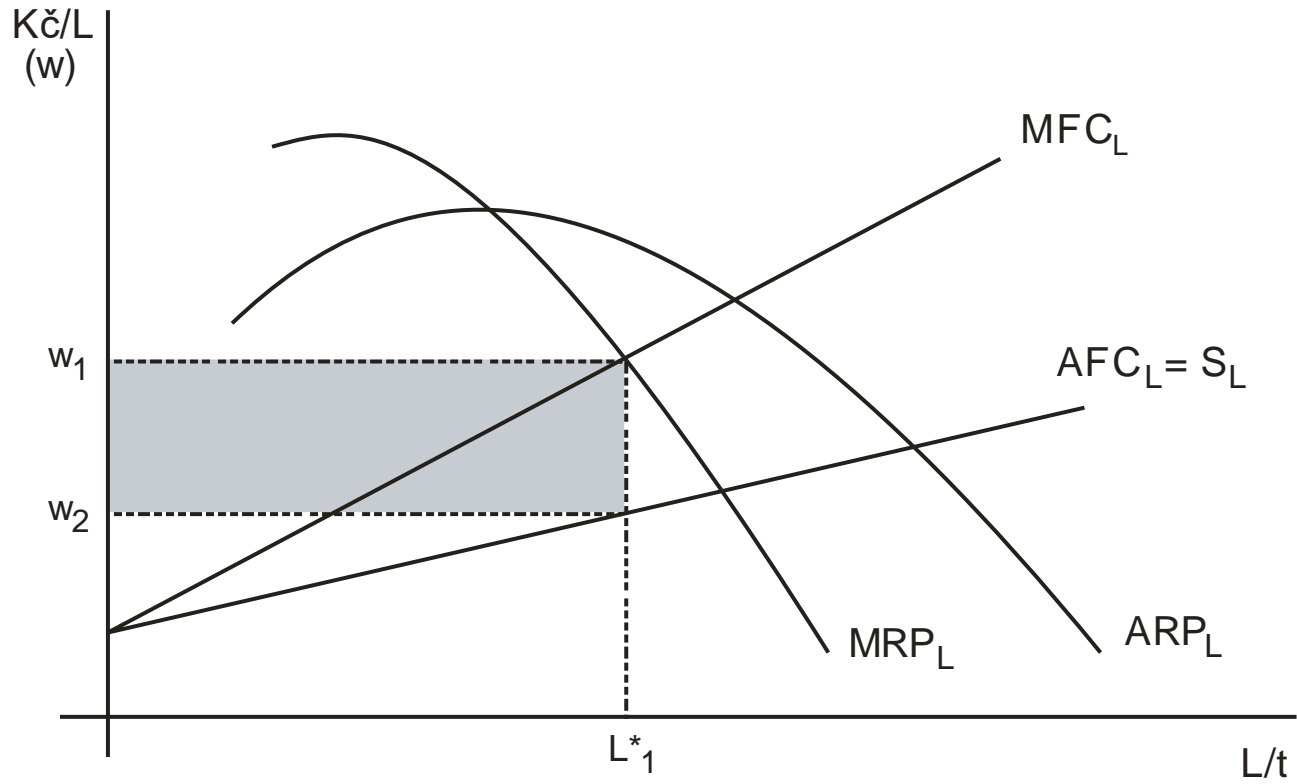
c) Mezní náklad na faktor roste 2x rychleji než nabídka.

G

2) Sledujeme chování monopsonu na trhu práce, jeho produkční funkce vykazuje klesající výnosy variabilního vstupu od šesté jednotky práce, monopson najímá práci za jednotnou mzdovou sazbu $w_1 = 200$ Kč.

- a) *Graficky znázorněte optimum monopsonu - vyznačte optimální množství najímané práce L^*_1 .*
- b) *Určete příslušnou výši mzdové sazby w_1 .*

2a)

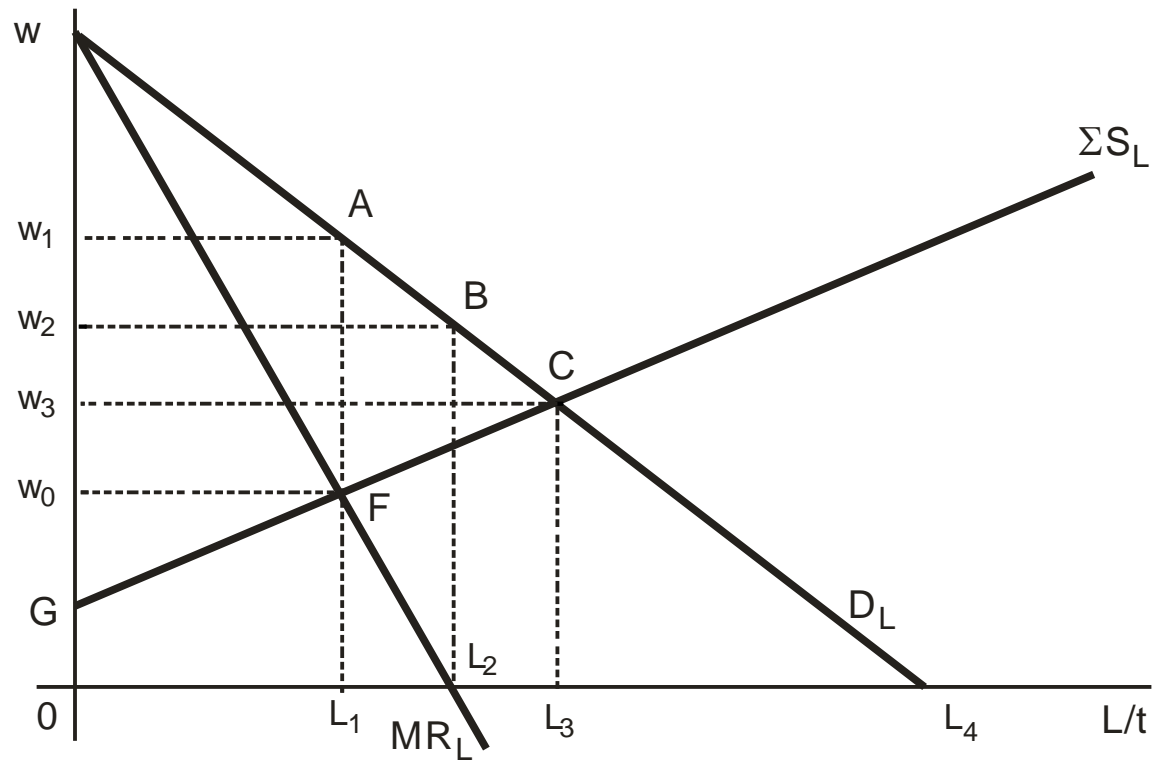

P

3) Firma najímá práci na trhu s monopolní silou odborů. Poptávku po práci vyjadřuje rovnice $w = 1200 - 1/10 L$ (tzn. že $MRPL = 1200 - 1/5 L$). Křivka nabídky firmě je popsána rovnicí $w = L/20$. Určete množství najímané práce a výši mzdové sazby, jestliže se odbory budou snažit:

- a) *Maximalizovat celkovou mzdu (určete výši celkové mzdy).*
- b) *Maximalizovat ekonomickou rentu (určete, jak vysoká je ekonomická renta).*
- c) *Maximalizovat zaměstnanost (určete, jak vysoká je v tomto případě ekonomická renta).*

2)

a) L_2 a w_2

b) L_1 a w_1

c) L_3 a w_3